

Kao važan historički izvor spominjem najprije *korčulanski statut*, koji je nastao u XIII. vijeku, ali se tijekom vremena popravljao i nadopunjavao. Najstarija se redakcija statuta čuva u biblioteci sv. Marka u Veneciji; ta je redakcija nastala g. 1265., a njezin dodatak g. 1271., ali sačuvana je samo u jednom kodeksu iz početka XIV. stoljeća. Nova je konačna redakcija sastavljena u XV. vijeku, već u doba mletačke vlade, ali su pojedine odredbe donošene već prije, tako da je zapravo to kodifikacija. U uskoj je vezi sa statutom *zbirka reformacija*, također kodificirana u mletačko doba. Kodeks, koji sadržava noviju redakciju statuta, nalazi se kod obitelji Kapor u Korčuli, a napisan je u XV. vijeku. Statut je korčulanski, skupa sa zbirkom reformacija, štampan najprije u Veneciji g. 1643., a prof. Hanel izdao ga je i uredio te s uvodom popratio g. 1877. kao prvi svezak *Monumenta historico-juridica Slavorum meridionalium* u izdanju Jugosl. akademije.¹

Od arhiva za povijest Korčule ovoga vremena spominjem najprije *arhiv stare korčulanske komune*. Taj se arhiv nalazio u napuštenoj crkvi sv. Barbare u gradu Korčuli, a g. 1883. bio je pohranjen u *zadarski namjesnički arhiv*, te uređen od g. 1886. do g. 1889., a kronološki je popis sastavljen g. 1895. Počinje s g. 1338., ali sadržava najviše dokumenata iz doba mletačke vladavine poslije g. 1420.; to je upravo i glavni dio arhiva, dok za vrijeme od g. 1338.—1420. ima samo nekoliko knjiga, koje se čuvaju u posebnoj kutiji. Arhiv se korčulanski nalazi još u Zadru.² Ipak za prijenosa u Zadar nije sve preneseno, već je jedan maleni dio ostao i dalje u crkvi sv. Barbare u Korčuli, ali je od toga na sreću znatan dio knjiga baš iz XIV. i XV. vijeka. Ti spisi, zaostali u Korčuli, nalaze se sada kao sastavni dio *arhiva kotarskoga načelstva*, koji je nedavno iz gore spomenute crkve prenesen u zgradu korčulanske općine; jedino su knjige do g. 1420. u posljednje doba skupljene u dvije kutije, koje se čuvaju u zgradi Kotarskog načelstva, a skupio sam ih ja prigodom svojeg rada u tom arhivu. Proučio sam sve izvore arhiva komune korčulanske do g. 1420., i one u Zadru i one

¹ Čitava zbirka reformacija nije sačuvana u rukopisu, već samo nekoliko fragmenata napisanih u XV. stoljeću, koji se nalaze u Korčuli kod obitelji Arneri. Inače se cijela nalazi samo u mletačkom štampanom izdanju.

² Vidi o tom: E. Böttner: *L'archivio degli atti antichi presso da I. R. luogotenenza dalmata* (u Alačeviću *Tabularium* vol. I, fasc. I. — Zadar g. 1901.) i Frano Radić: *Slavenska imena i prezimena u Korčuli* (Srd g. V, br. 12).